

ДСТУ 3215—95

ДЕРЖАВНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

Метрологія

МЕТРОЛОГІЧНА АТЕСТАЦІЯ
ЗАСОБІВ ВИМІРЮВАЛЬНОЇ ТЕХНІКИ

Організація та порядок проведення

Видання офіційне

ДЛЯ ОЗНАКОМЛЕННЯ

Київ
ДЕРЖСТАНДАРТ УКРАЇНИ
2000

ПЕРЕДМОВА

- 1 РОЗРОБЛЕНО И ВНЕСЕНО Харківським державним науково-дослідним інститутом метрології (ХДНДІМ) Держстандарту України
- 2 ЗАТВЕРДЖЕНО I ВВЕДЕНО В ДІЮ наказом Держстандарту України від 29 вересня 1995 р. № 326
- 3 НА ЗАМІНУ ГОСТ 8.326 – 89
- 4 ПЕРЕВИДАННЯ ЗІ ЗМІНОЮ № 1 (ІПС 12 – 99)
- 5 РОЗРОБНИКИ: **Б. Марков**, канд. техн. наук; **О. Малецька**; **В. Медреш**; **I. Нусінова**

ДЛЯ ОЗНАКОМЛЕНИЯ

© Держстандарт України, 1996
© Держстандарт України,
перевидання зі зміною № 1, 2000

Цей стандарт не може бути повністю чи частково відтворений, тиражований
і розповсюджений як офіційне видання без дозволу Держстандарту України

ЗМІСТ

	с.
1 Галузь застосування	1
2 Нормативні посилання	2
3 Загальні положення	2
4 Організація робіт з державної метрологічної атестації та метрологічної атестації	3
5 Порядок проведення державної метрологічної атестації та метрологічної атестації, оформлення результатів	3
Додаток А Вимоги до змісту і оформлення програми та методики метрологічної атестації (ПМА)	5
Додаток Б Вимоги до змісту і оформлення протоколу метрологічної атестації	7
Додаток В Форма свідоцтва про метрологічну атестацію	8
Додаток Г Форма свідоцтва про державну метрологічну атестацію	9

Для ознакомления

ДЕРЖАВНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

МЕТРОЛОГІЯ

**МЕТРОЛОГІЧНА АТЕСТАЦІЯ
ЗАСОБІВ ВИМІРЮВАЛЬНОЇ ТЕХНІКИ**

Організація та порядок проведення

МЕТРОЛОГИЯ

**МЕТРОЛОГИЧЕСКАЯ АТТЕСТАЦИЯ
СРЕДСТВ ИЗМЕРИТЕЛЬНОЙ ТЕХНИКИ**

Организация и порядок проведения

METROLOGY

**METROLOGICAL CERTIFICATION
OF MEASURING INSTRUMENTS**

Organization and procedure

Чинний від 1996 – 07 – 01

1 ГАЛУЗЬ ЗАСТОСУВАННЯ

Цей стандарт поширюється на засоби вимірювальної техніки (далі — ЗВТ), що не підлягають державним випробуванням, у тому числі на:

- ЗВТ, що виготовляють в Україні одиничними зразками чи малими партіями, і які не призначені для серійного виробництва;
- експериментальні (дослідні) зразки ЗВТ, виготовлені під час науково-дослідницьких та дослідно-конструкторських робіт, що передають в експлуатацію;
- вбудовані вимірювальні канали виробів, які за своїм прямим функціональним призначенням не є ЗВТ;
- одиничні зразки ЗВТ, які виготовляють серійно і використовують в умовах чи режимах експлуатації, відмінних від наведених в документації на ці ЗВТ або для яких необхідно встановити індивідуальні метрологічні характеристики;
- ЗВТ, що імпортують в Україну одиничними зразками чи малими партіями.

Стандарт не поширюється на вимірювальні канали вимірювальних інформаційних систем (ВІС) і автоматизованих систем керування технологічними процесами (АСК ТП).

Видання офіційне

★

ДСТУ 3215 – 95

Стандарт встановлює загальні технічні вимоги до організації державної метрологічної атестації і метрологічної атестації ЗВТ, порядок її проведення та оформлення результатів. В стандарті використано терміни згідно з ДСТУ 2681.

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

У цьому стандарті є посилання на такі стандарти:
ДСТУ 2681—94 Метрологія. Терміни та визначення
ГОСТ 2.601—95 ЕСКД. Експлуатаціонные документы.

3 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

3.1 Завданнями метрологічної атестації ЗВТ є:

- визначення та встановлення відповідності метрологічних характеристик ЗВТ вимогам технічного завдання на розроблення та іншим нормативним документам (далі — ТЗ та НД), що поширюються на відповідні ЗВТ;
- перевірка правильності вибору методів і засобів повірки (калібрування) ЗВТ, наведених в експлуатаційній документації;
- перевірка методики повірки (калібрування);
- встановлення придатності ЗВТ до застосування.

3.2 **Державній метрологічній атестації** підлягають ЗВТ, на які поширюється державний метрологічний нагляд.

Метрологічній атестації підлягають ЗВТ, на які не поширюється державний метрологічний нагляд.

Державні науково-метрологічні центри (дал — метрологічні центри) та територіальні органи Держстандарту України, акредитовані на право проведення державних випробувань чи повірки ЗВТ, здійснюють у галузі своєї акредитації:

- державну метрологічну атестацію ЗВТ, на які поширюється державний метрологічний нагляд;
- метрологічну атестацію ЗВТ за відсутності робочих еталонів, стандартизованих або атестованих методик виконання вимірювання чи інших умов проведення цієї роботи у метрологічних службах центральних органів виконавчої влади, підприємств і організацій;
- метрологічну атестацію ЗВТ, що належать громадянам — суб'єктам підприємницької діяльності.

Метрологічні служби центральних органів виконавчої влади, підприємств і організацій, акредитовані на право проведення державних випробувань, повірки чи калібрування, можуть проводити метрологічну атестацію ЗВТ для інших підприємств, організацій і громадян — суб'єктів підприємницької діяльності в галузі своєї акредитації.

Метрологічні служби центральних органів виконавчої влади, підприємств і організацій проводять метрологічну атестацію ЗВТ, які використовують для власних потреб.

Державну метрологічну атестацію ЗВТ та метрологічну атестацію ЗВТ, яку проводять підприємства, організації і громадяни — суб'єкти підприємницької діяльності, здійснюють на госпрозрачункових засадах.

3.3 Рішення про придатність ЗВТ до застосування, приймається на підставі результатів державної метрологічної атестації керівником метрологічного центру або територіального органу Держстандарту України, що проводив атестацію. В інших випадках рішення приймається керівником підприємства організації чи громадянином — суб'єктом підприємницької діяльності, що розробили чи застосовують ЗВТ, за поданням метрологічної служби, яка проводила атестацію.

3.4 ЗВТ, які пройшли метрологічну атестацію і допущені до застосування, підлягають під час експлуатації та після ремонту повірці (калібруванню) згідно з методикою, зазначеною у свідоцтві про атестацію.

4 ОРГАНІЗАЦІЯ РОБІТ З ДЕРЖАВНОЇ МЕТРОЛОГІЧНОЇ АТЕСТАЦІЇ ТА МЕТРОЛОГІЧНОЇ АТЕСТАЦІЇ

4.1 ЗВТ подають на метрологічну атестацію разом з документацією, до складу якої повинні входити:

- технічне завдання на розроблення ЗВТ чи документ, що його замінює;
- експлуатаційна документація;
- технічні умови (якщо в ТЗ передбачено їхне розроблення);
- проект програми та методики метрологічної атестації (ПМА чи типова ПМА);
- проект методики повірки (калібрування) ЗВТ, як окремий документ чи розділ експлуатаційної документації.

На ЗВТ, що ввозять на територію України, експлуатаційну документацію подають у вигляді комплекту документації фірми-виробника до відповідного ЗВТ (з перекладом українською мовою) та (або) експлуатаційної документації, розробленої на підставі документів фірми-виробника з урахуванням вимог ГОСТ 2.601 та інших чинних НД.

4.2 Якщо в ТЗ на розроблення випробувального обладнання чи іншого виробу, до складу якого входить вбудований вимірювальний канал, передбачено приймальні випробування, то метрологічна атестація вимірювального каналу може бути поєднана з випробуванням. В цьому випадку ПМА може входити як складова частина у програму приймальних випробувань.

4.3 Проект ПМА розробляють та узгоджують до початку проведення атестації, і в загальному вигляді він повинен вміщувати послідовність дій і вимоги до:

- технічної документації;
- експериментального дослідження ЗВТ з метою визначення метрологічних характеристик;
- оформлення результатів атестації.

Розроблення ПМА може бути виконане за угодою організацією, яка проводить метрологічну атестацію.

Рекомендації щодо змісту та оформлення ПМА наведено у додатку А.

4.4 ПМА затверджується організацією, яка проводить метрологічну атестацію, і узгоджується організацією (підприємством), що подає ЗВТ на атестацію.

4.5 За наявності ПМА, що поширюється на аналогічний ЗВТ, за узгодженням з організацією, яка проводить метрологічну атестацію, нову ПМА можна не розробляти. За необхідності узгоджуються доповнення до ПМА на аналогічний ЗВТ.

4.6 Питання забезпечення робочими еталонами та обладнанням, необхідними для проведення атестації, вирішують сумісно організація, що подає ЗВТ на метрологічну атестацію, і організація, яка проводить метрологічну атестацію.

5 ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ МЕТРОЛОГІЧНОЇ АТЕСТАЦІЇ ТА МЕТРОЛОГІЧНОЇ АТЕСТАЦІЇ, ОФОРМЛЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ

5.1 **Державна метрологічна атестація** ЗВТ проводиться підрозділом метрологічного центру або територіального органу Держстандарту України.

Метрологічна атестація ЗВТ проводиться підрозділами метрологічних служб центральних органів влади, підприємств, організацій або комісією, що призначається керівником підприємства (організації), що проводить атестацію.

ДСТУ 3215 – 95

5.2 Робочі еталони, які застосовують під час метрологічної атестації, повинні мати чинні свідоцтва чи відбитки повірочних тавр, що підтверджують чинний термін їхньої повірки чи атестації.

5.3 Під час розгляду технічної документації перевіряють:

- відповідність нормованих значень метрологічних та технічних характеристик ЗВТ, який атестують, вимогам ТЗ та чинним НД;
- експлуатаційну документацію, виходячи зі зручності для застосування та безлеки експлуатації;
- обґрунтування вибраних методів та засобів повірки (калібрування).

5.4 Результати досліджень, виконаних під час визначення значень метрологічних характеристик, заносять у протокол, який підписують виконавці. У протоколі допускають використання роздруків, одержаних за допомогою ЕОМ.

Рекомендації щодо змісту та оформлення протоколу наведено у додатку Б.

5.5 Під час атестації ЗВТ, виготовлених чи ввезених на територію України разовою партією, а також тих, що виготовляються (ввозяться в Україну) періодично малими партіями, дослідженням за повною програмою може підлягати частина зразків у кількості не менше трьох, відібраних методом випадкового відбору. Решту зразків може бути атестовано за скороченою програмою, обсяг якої слід встановлювати під час метрологічної атестації перших зразків, але він має бути не менше за обсяг, передбачений методикою повірки (калібрування).

За негативних результатів метрологічної атестації принаймні одного із зразків, всю партію належить дослідити за повною програмою метрологічної атестації.

5.6 За позитивних результатів метрологічної атестації оформлюють свідоцтво, форму якого наведено у додатку В та додатку Г. Результати метрологічної атестації зразків ЗВТ, проведеної за скороченою програмою, допускається зазначати в експлуатаційній документації на відповідний зразок ЗВТ з посиланням на свідоцтво про атестацію перших зразків ЗВТ, досліджених за повною програмою.

5.7 Свідоцтва про метрологічну атестацію підлягають обліку і їх зберігають протягом усього періоду експлуатації відповідного ЗВТ.

5.8 Якщо метрологічна атестація поєднана з приймальними випробуваннями, то результат метрологічної атестації відображають в протоколі випробувань, на підставі чого оформлюють свідоцтво про метрологічну атестацію, яке додають до протоколу випробувань.

5.9 За негативних результатів метрологічної атестації оформлюють протокол, в який вносять одержані результати, зауваження та висновки про непридатність ЗВТ до застосування з відповідним обґрунтуванням.

ДОДАТОК А
(рекомендований)

**Вимоги до змісту і оформлення програми
та методики метрологічної атестації (ПМА)**

A.1 ПМА повинна містити перелік робіт та методи їх проведення, які забезпечують виконання задач метрологічної атестації ЗВТ.

A.2 У ПМА рекомендують використовувати методики експериментальних досліджень, наведені в стандартах, технічних умовах та в інших НД на аналогічні ЗВТ.

A.3 ПМА повинна містити вступ і такі розділи:

- розгляд технічної документації;
- експериментальні дослідження;
- методики досліджень;
- оформлення результатів атестації.

A.4 Вступ викладають у такій формі: «Ця програма і методика метрологічної атестації поширюється на .... (назва та позначення ЗВТ) і встановлює зміст та методику метрологічної атестації».

A.5 У розділі «Розгляд технічної документації» перелічується зміст вимог, на відповідність яким повинна бути перевірена технічна документація, подана на атестацію, і наводяться загальні вказівки щодо послідовності розгляду документації. Цей розділ повинен містити вказівки щодо:

- перевірки відповідності наведених у документації метрологічних та технічних характеристик вимогам ТЗ та інших НД, що поширюються на атестований ЗВТ;
- перевірки повноти, правильності та способу вираження метрологічних характеристик;
- перевірки повноти та правильності вибраних методів і засобів повірки (калібрування);
- оцінки експлуатаційної документації щодо зручності користування нею споживачів;
- перевірки повноти та правильності встановлення в експлуатаційній документації характеристик ЗВТ щодо безпеки та охорони довкілля відповідно до НД, що поширюються на ЗВТ.

A.6 Розділ «Експериментальні дослідження» рекомендовано оформлювати за формулою, яку наведено в таблиці А.6.1

Таблиця А.6.1

Назва операції	Пункт методики	ЗВТ, що застосовують під час атестації	Примітка
1	2	3	4

У графі 1 таблиці перелічують операції, які слід виконувати під час експериментальних досліджень ЗВТ, а саме: перевірка комплектності; маркування та зовнішнього вигляду; перевірка характеристик ЗВТ щодо безпеки та охорони довкілля; перевірка працездатності; визначення (контроль) метрологічних характеристик; дослідна перевірка методики повірки (калібрування).

У графі 3 зазначають конкретну назву та позначення ЗВТ, що використовують під час виконання цієї операції та основні метрологічні характеристики.

ДСТУ 3215 – 95

A.7 У розділі «Методика досліджень» викладають методику виконання всіх операцій, передбачених у розділі «Експериментальні дослідження», із зазначенням умов проведення вимірювань, виконання вимог безплеки, послідовності операцій, кількості серій вимірювань, методики оброблення результатів спостережень, обчислення та вираження похибок ЗВТ тощо. Якщо потрібно зазначити запозичену методику, наведену в документах, згідно з А.2 цього додатку, можна навести посилання на ці документи.

A.8 Якщо під час проведення атестації виявляється необхідність внесення змін до ПМА, то їх необхідно оформити як окремий документ.

ДЛЯ ОЗНАКОМЛЕНИЯ

ДОДАТОК Б
(рекомендований)

**Вимоги до змісту і оформлення
протоколу метрологічної атестації**

У протоколі метрологічної атестації зазначають:

- називу, умовне позначення, заводський номер ЗВТ, поданого на атестацію, а також дату проведення атестації;
- перелік робочих еталонів, інших ЗВТ і випробувального обладнання, що використовувались під час проведення атестації, із зазначенням їхніх заводських номерів;
- перелік проведених під час атестації операцій та досліджень з посиланням на пункти ПМА;
- умови досліджень;
- результати експериментальних досліджень за кожною операцією, що проводилась протягом атестації, а також кількісні результати вимірювань, зведені до таблиць;
- результати обробки експериментальних даних, з урахуванням обчислених значень метрологічних характеристик (похибки, варіації показів тощо);
- висновки про відповідність чи невідповідність результатів досліджень вимогам ТЗ і НД за кожним пунктом ПМА та щодо придатності ЗВТ до експлуатації;
- оцінку правильності вибраних методів і засобів повірки (калібрування);
- рекомендації щодо придатності ЗВТ до передавання в експлуатацію;
- рекомендації щодо міжповірочного (міжкалібрувального) інтерvals;
- підпис безпосередніх виконавців, їхні прізвища, ініціали та посади.

Зауваження, виявлені під час розгляду документації разом з вказівками щодо їх усунення, рекомендується оформлювати як додаток до протоколу.

ДОДАТОК В
(рекомендований)

Форма свідоцтва про метрологічну атестацію

назва організації, яка провела атестацію

**СВІДОЦТВО
ПРО МЕТРОЛОГІЧНУ АТЕСТАЦІЮ**

№ _____ від _____ р.

назва, позначення, порядковий номер, дата виготовлення ЗВТ

Виробник _____

назва підприємства

Належить _____

назва підприємства (організації)

Призначення _____

стисла характеристика об'єкта,

для якого призначено ЗВТ

Результати метрологічних досліджень*

Назва метрологічної характеристики	Одержане значення метрологічної характеристики	Тип (клас, розряд) робочих еталонів, застосованих під час атестації
1	2	3

За результатами метрологічної атестації (протокол від _____ р. № _____)

позначення, порядковий номер ЗВТ

визнано таким, що відповідає _____

назва технічної документації, яка містить вимоги

до метрологічних характеристик
Калібрування проводити відповідно до _____

назва та позначення

методики повірки (калібрування) чи експлуатаційного документа,

який містить розділ «Повірка» («Калібрування»)

Повірку провести не пізніше _____ 200 _____ р.

Керівник організації,
яка проводила атестацію

підпис, прізвище, ініціали

* За великої кількості метрологічних характеристик, що визначаються, допускається відображення результатів досліджень тільки у протоколі, який додається до свідоцтва. У цьому разі в кінці свідоцтва перед підписом слід додати: «Додаток: Протокол на...аркушах»

ДОДАТОК Г
(обов'язковий)

Форма свідоцтва про державну метрологічну атестацію

Державний герб України

Державний комітет стандартизації, метрології та сертифікації України

назва організації, яка проводила державну метрологічну атестацію

**СВІДОЦТВО
ПРО ДЕРЖАВНУ МЕТРОЛОГІЧНУ АТЕСТАЦІЮ**

№ _____ від _____ р.

назва ЗВТ, позначення, порядковий номер, дата виготовлення

Виробник _____

назва підприємства

Належить _____

назва підприємства (організації)

Призначення (галузь застосування) ЗВТ _____

Результати метрологічних досліджень

Назва метрологічної характеристики	Одержане значення метрологічної характеристики	Назва, тип робочих еталонів, застосованих під час атестації
1	2	3

За результатами державної метрологічної атестації (протокол № _____ від _____ р.)

назва, позначення атестованого ЗВТ

визнаний таким, що відповідає _____

назва технічної документації,

що містить вимоги до метрологічних характеристик та придатний до застосування

Повірку проводити відповідно до _____

назва та позначення

документа, що містить методику повірки атестованого ЗВТ

Повірку провести не пізніше _____

Керівник організації,
яка проводила атестацію

М. П.

підпис, прізвище, ініціали

ДСТУ 3215 – 95

УДК 389:006.354

17.020

Т80

Ключові слова: засоби вимірювальної техніки, державна метрологічна атестація, метрологічна атестація, метрологічні характеристики.

Для ознайомлення

ЗМІНА № 1 ДСТУ 3215-95 Метрологія. Метрологічна атестація засобів вимірювань та техніки. Організація та порядок проведення

Затверджено та надано чинності наказом Держстандарту України
від 15.10.99 № 277

Чинна від 2000-01-01

Передмова, пункти 1 та 4 викласти у новій редакції:

«1 РОЗРОБЛЕНО і ВНЕСЕНО Харківським державним науково-дослідним інститутом метрології (ХДНДІМ) Держстандарту України»

«4 РОЗРОБНИКИ: Б. Марков, канд. техн. наук; О. Малецька;

В. Медреш; **I. Нусінова**»

С. II. Вилучити «Видання офіційне».

Зміст. Назву розділів 4 та 5 викласти в новій редакції:

«4. Організація робіт з державної метрологічної атестації та метрологічної атестації

5. Порядок проведення державної метрологічної атестації та метрологічної атестації, оформлення результатів»

Зміст доповнити додатком Г:

«Додаток Г. Форма свідоцтва про державну метрологічну атестацію».

С. 1:

— заголовок стандарту відповідно російською та англійською мовами викласти в нових редакціях:

«Метрология» та «Metrology»;

— під основним текстом доповнити: «Видання офіційне».

★

Розділ 1:

— перший абзац доповнити після слів «засоби вимірювань та техніки» скороченням «(ЗВТ)»;

— другий абзац і далі по тексту:

слова «засіб вимірювань та техніки» замінити на «ЗВТ»;

після слів «що виготовляються» доповнити «в Україні»;

— останній абзац (с. 2) перше речення викласти у новій редакції:

«Стандарт встановлює загальні вимоги до організації державної метрологічної атестації і метрологічної атестації ЗВТ, порядок її проведення та оформлення результатів».

Розділ 2. Замінити посилання «ДСТУ 2681-93» на «ДСТУ 2681-94»; «ГОСТ 2.601-68» на «ГОСТ 2.601-95».

Розділ 3.

Пункт 3.1:

— перший абзац. Вилучити слова «(далі – ЗВТ)»;

— третій і четвертий абзаци. Після слова «повірки» доповнити «(калібрування)»;

— четвертий абзац. Слови «практичне випробування» замінити на «перевірка».

Пункт 3.2 викласти в новій редакції:

«Державній метрологічній атестації підлягають ЗВТ, на які поширюється державний метрологічний нагляд.

Метрологічній атестації підлягають ЗВТ, на які не поширюється державний метрологічний нагляд.

Державні науково-метрологічні центри (далі – метрологічні центри) та територіальні органи Держстандарту України, акредитовані на право проведення державних випробувань чи повірки ЗВТ, здійснюють у галузі своєї акредитації:

- державну метрологічну атестацію ЗВТ, на які поширюється державний метрологічний нагляд;
- метрологічну атестацію ЗВТ при відсутності робочих еталонів, стандартизованих або атестованих методик виконання вимірювань чи інших умов проведення цієї роботи у метрологічних службах центральних органів виконавчої влади підприємств і організацій;
- метрологічну атестацію ЗВТ, що належать громадянам – суб'єктам підприємницької діяльності.

Метрологічні служби центральних органів виконавчої влади, підприємств і організацій, акредитовані на право проведення державних випробувань, повірки чи калібрування, можуть проводити метрологічну атестацію ЗВТ для інших підприємств і громадян – суб'єктів підприємницької діяльності в галузі своєї акредитації.

Метрологічні служби центральних органів виконавчої влади, підприємств і організацій, проводять метрологічну атестацію ЗВТ, які використовуються для власних потреб.

Державну метрологічну атестацію ЗВТ та метрологічну атестацію ЗВТ, яку проводять підприємства, організації і громадяни – суб'єкти підприємницької діяльності, здійснюють на госпрозрахункових засадах.»

Пункт 3.3 викласти у новій редакції:

«Рішення про придатність ЗВТ до застосування приймається на підставі результатів державної метрологічної атестації керівником метрологічного центру або територіального органу Держстандарту України, що проводив атестацію. В інших випадках рішення приймається керівником підприємства, організації чи громадянином – суб'єктом підприємницької діяльності, що розробили чи застосовують ЗВТ, за поданням метрологічної служби, яка проводила атестацію»

Пункт 3.4. Після слова «повірці» доповнити «(калібруванню)».

Розділ 4. Назву викласти в новій редакції:

«Організація робіт з державної метрологічної атестації та метрологічної атестації»

Пункт 4.1:

- перший абзац. Слово «передаються» замінити на «подаються»
- п'ятий абзац. Після «(ПМА)» доповнити «чи типова ПМА»;
- у шостому абзаці після слів: «– проект методики повірки» доповнити «(калібрування)».

Пункт 4.2: слова «відомчі (міжвідомчі) приймальні випробування» замінити на «приймальні випробування».

Пункт 4.3, третій абзац. Слова «експериментального дослідження метрологічних характеристик» замінити на «експериментального дослідження ЗВТ з метою визначення метрологічних характеристик».

Пункт 4.6. Слова «зразковими засобами вимірювань» замінити на «робочими еталонами».

Розділ 5. Назву викласти в новій редакції:

«Порядок проведення державної метрологічної атестації та метрологічної атестації, оформлення результатів»

Пункт 5.1 викласти в новій редакції:

«Державна метрологічна атестація ЗВТ проводиться підрозділом метрологічного центру або територіального органу Держстандарту України. Метрологічна атестація ЗВТ проводиться підрозділами метрологічних служб центральних органів влади, підприємств, організацій або комісією, що призначається керівником підприємства (організації), яка проводить атестацію.»

Пункт 5.2. Слова «Зразкові ЗВТ» замінити на «Робочі еталони».

Пункт 5.3:

- другий абзац. Слова «очікуваних метрологічних характеристик засобу» замінити на «нормованих значень метрологічних та технічних характеристик ЗВТ»;
- четвертий абзац після слова «повірки» доповнити «(калібрування)».

Пункт 5.5:

— у першому реченні слова «придбаних за імпортом окремою партією» замінити на «ввезених на територію України разовою партією»;

- після слова «виготовляються» доповнити словами: «(ввозяться в Україну)»;
- у третьому реченні після слова «повірки» доповнити «(калібрування)».

Пункт 5.6. Після слів «у додатку В» доповнити «та додатку Г».

Пункт 5.8. Слови «відомчими (міжвідомчими) приймальними випробуваннями» замінити на «приймальними випробуваннями».

Додаток А. Пункт А.4. Після слів «Ця програма» додати «і методика».

Пункт А.5.

— перший абзац. Слови: «перелічуються вимоги, які повинні бути перевірені під час розгляду експлуатаційної документації та технічних умов (якщо їхне розроблення передбачене ТЗ) у тому числі» замінити на: «перелічується зміст вимог, на відповідність яким повинна бути перевірена технічна документація, що подана на атестацію, і наводяться загальні вказівки щодо послідовності розгляду документації. Цей розділ повинен містити вказівки щодо:»

- другий, третій і четвертий абзац. Слово «перевірка» замінити на «перевірки»;
- четвертий абзац. Після слова «повірки» доповнити «(калібрування)»;
- п'ятий абзац. Слово «оцінка» замінити на «оцінки»;
- після слів «експлуатаційної документації» доповнити словами: «щодо зручності користування нею споживачем»;

— доповнити абзацем:

«Перевірки повноти та правильності встановлення в експлуатаційній документації характеристик ЗВТ щодо безпеки та охорони навколишнього середовища відповідно до НД, що поширюються на ЗВТ.»

Пункт А.6:

— у першому реченні слова «зовнішній огляд, випробування, визначення метрологічних характеристик, перевірка технічних характеристик» замінити на «перевірка комплектності, маркування та зовнішнього вигляду, перевірка характеристик ЗВТ щодо безпеки та охорони навколишнього середовища, перевірка працездатності, визначення (контроль) метрологічних характеристик, дослідна перевірка методики повірки (калібрування)»;

— останнє речення пункту А.6 вилучити.

Додаток Б:

— другий абзац. Слови «номер виробника ЗВТ» замінити на «номер ЗВТ»;

— третій абзац. Слови «зразкових ЗВТ» замінити на «робочих еталонів, інших ЗВТ і випробувального обладнання, що використовувалось під час проведення атестації із зазначенням їхніх заводських номерів»;

— сьомий абзац. Слови «обробку результатів вимірювань» замінити на «результати обробки експериментальних даних»; слова «обчислення значень» замінити на «обчислені значення»;

— восьмий абзац. Після слова «ТЗ» додати «і НД»;

після слів «ПМА» доповнити «та щодо придатності ЗВТ до експлуатації»; слова «та взагалі» вилучити.

— дев'ятий абзац. Після слова «повірки» доповнити «(калібрування)»;

— одинадцятий абзац. Після слова «міжповірочного» доповнити «(міжкалібрувального)».

Додаток В:

— слово «обов'язковий» замінити на «рекомендований»;

— слова

«СВІДОЦТВО

№ _____ від _____ р.
про метрологічну атестацію»

замінити на:

«СВІДОЦТВО
ПРО МЕТРОЛОГІЧНУ АТЕСТАЦІЮ
№ _____ від _____ р.»

— після слів «дата виготовлення» додати «ЗВТ»;
в таблиці слова «зразкових ЗВТ» замінити на «робочих еталонів»;
— кінець свідоцтва викласти у новій редакції:
«Калібрування проводити відповідно до _____

назва та позначення

методики повірки (калібрування) чи експлуатаційного документа,

який містить розділ «Повірка» («Калібрування»)»

— в кінці свідоцтва праворуч у словах «Керівник організації (підприємства)» вилучити слово «(підприємства)».

Текст стандарту доповнити додатком Г:

«Додаток Г
(обов'язковий)

Форма свідоцтва про державну метрологічну атестацію

Державний герб України

Державний комітет стандартизації, метрології та сертифікації України

назва організації, яка проводила державну метрологічну атестацію

**СВІДОЦТВО
ПРО ДЕРЖАВНУ МЕТРОЛОГІЧНУ АТЕСТАЦІЮ**
№ _____ від _____ р.

назва ЗВТ, позначення, порядковий номер, дата виготовлення

Виробник _____
назва підприємства

Належить _____
назва підприємства (організації)

Призначення (галузь застосування) ЗВТ _____

Результати метрологічних досліджень

Назва метрологічної характеристики	Одержане значення метрологічної характеристики	Назва, тип робочих еталонів, застосованих під час атестації
1	2	3

За результатами державної метрологічної атестації (протокол № _____ від _____ р.)

назва, позначення атестованого ЗВТ
визнаний таким, що відповідає _____
назва технічної документації,

що містить вимоги до метрологічних характеристик та придатний до застосування
Повірку проводити відповідно до _____
назва та позначення

документа, що містить методику повірки атестованого ЗВТ
Повірку провести не пізніше _____

М. П.

Керівник організації,
яка проводила атестацію

підпис, прізвище, ініціали _____

Бібліографічні дані.

Код ОКП «Т80» замінити на код за ДК 004 «17.020».

(ІПС № 12-99)

17 МЕТРОЛОГІЯ ТА ВИМІРЮВАННЯ. ФІЗИЧНІ ЯВИЩА

Код УКНД 17.020

ЗМІНА № 2 ДСТУ 3215-95¹⁾

Сторінка 1
Сторінок 2

Метрологія.

Метрологічна атестація засобів вимірювань та техніки. Організація та порядок проведення

1 РОЗРОБЛЕНО: Національний науковий центр «Інститут метрології» (ННЦ «Інститут метрології», м. Харків) Держспоживстандарту України, Український державний центр стандартизації та сертифікації «Украгростандартсертифікація» (ДЦ «Украгростандартсертифікація», м. Київ) Мінагрополітики України

2 ПРИЙНЯТО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ: наказ Держспоживстандарту України від 10 жовтня 2007 р. № 255

Чинна від 2008-01-01

Розділ 1. Перший абзац:

Першу позицію переліку викласти в новій редакції:

«— ЗВТ, які не призначені для серійного виробництва;»

П'яту позицію переліку викласти в новій редакції:

«— ЗВТ, які не призначені для ввезення в Україну партіями»

Пункт 3.2. Третій абзац з першою позицією переліку включно викласти в новій редакції:

«Національний науковий метрологічний центр, державні наукові метрологічні центри (далі – метрологічні центри) та територіальні органи спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади у сфері метрології (ЦОВМ) уповноважені (акредитовані) на проведення державних випробувань чи повірки ЗВТ, або акредитовані (атестовані) на проведення калібрування ЗВТ для інших підприємств, організацій та фізичних осіб, виконують відповідно до галузі уповноваження, акредитації (атестації):

— державну метрологічну атестацію ЗВТ;»

Третю позицію переліку викласти в новій редакції:

«— метрологічну атестацію ЗВТ, що належать фізичним особам.».

Четвертий абзац викласти в новій редакції:

«Повірочні лабораторії підприємств і організацій, акредитовані або уповноважені на проведення повірки ЗВТ, виконують відповідно до галузі акредитації або уповноваження:

— державну метрологічну атестацію ЗВТ;

— метрологічну атестацію ЗВТ для інших підприємств, організацій та фізичних осіб.

Головні та базові організації метрологічних служб центральних органів виконавчої влади, уповноважені на проведення державних приймальних випробувань ЗВТ, виконують відповідно до галузі уповноваження метрологічну атестацію ЗВТ для інших підприємств, організацій та фізичних осіб.

Калібрувальні лабораторії підприємств і організацій, акредитовані або атестовані на проведення калібрування ЗВТ для інших підприємств, організацій та фізичних осіб, виконують відповідно до галузі акредитації (атестації) метрологічну атестацію ЗВТ для інших підприємств, організацій та фізичних осіб.»

Шостий абзац викласти в новій редакції:

«Державну метрологічну атестацію та метрологічну атестацію ЗВТ виконують на госпрозрахункових засадах.»

Пункт 3.3 викласти в новій редакції:

«3.3 Рішення про придатність ЗВТ до застосування приймає на підставі результатів державної метрологічної атестації керівник метрологічного центру або територіального органу ЦОВМ, повірочної

¹⁾ Зміну розроблено лише українською мовою.

Сторінка 2

лабораторії, які провадили атестацію. В інших випадках це рішення приймає керівник підприємства, організації чи фізична особа — суб'єкт підприємницької діяльності, що розробили чи застосовують ЗВТ, за поданням метрологічної служби, яка провадила метрологічну атестацію.»

Пункт 4.1. Перше речення викласти в новій редакції:

«4.1 ЗВТ подають на метрологічну атестацію разом з такими документами:».

Другу позицію переліку викласти в новій редакції:

«— експлуатаційні документи;»

Другий абзац викласти в новій редакції:

«На ЗВТ, що ввозять на територію України, експлуатаційні документи подають як комплект документів фірми-виробника до відповідного ЗВТ (з перекладом українською) та (або) експлуатаційні документи, розроблені на підставі документів фірми-виробника, враховуючи вимоги ГОСТ 2.601 та інших чинних НД.»

Пункт 5.1 викласти в новій редакції:

«5.1 Державну метрологічну атестацію ЗВТ провадить підрозділ метрологічного центру або територіального органу ЦОВМ, повірочна лабораторія.

Метрологічну атестацію ЗВТ провадить підрозділ метрологічного центру або територіального органу ЦОВМ, повірочна і калібрувальна лабораторія, підрозділ головної або базової організації метрологічних служб центральних органів виконавчої влади чи комісія, призначена керівником підприємства (організації), що провадить метрологічну атестацію.»

Пункт 5.3. Другу позицію переліку викласти в новій редакції:

«— експлуатаційні документи, виходячи зі зручності для застосування та безпеки експлуатації, а також на відповідність їх вимогам чинних нормативних документів;»

Додаток А. Пункт А.4 долучити другий абзац:

«У вступі також потрібно викласти призначеність ЗВТ та (або) сферу використання.»

Пункт А.5:

Першу позицію переліку викласти в новій редакції:

«— перевіряння відповідності наведених у документації метрологічних та технічних характеристик вимогам ТЗ та інших НД, поширюють на ЗВТ, які атестують;»

Четверту позицію викласти в новій редакції:

«— оцінювання експлуатаційних документів щодо зручності користування ними;»

Додаток Б: В перший абзац долучити нові позиції переліку:

«— назву та адресу організації, що провадила метрологічну атестацію;

— перелік документів, поданих на метрологічну атестацію;

— призначення ЗВТ;»

В кінці додатка Б долучити примітку:

«Примітка. Кожен протокол потрібно ідентифікувати, сторінки порвхувати та пронумерувати»

Додаток В. Після абзацу «Призначення _____» долучити абзац:

«Умови проведення _____»

(температура, вологість тощо)

Назву таблиці «Результати метрологічних досліджень» замінити на: «Результати метрологічної атестації»

Абзац «Повірку провести не пізніше _____ 200_р.» замінити на:

«Рекомендований міжkalібрувальний інтервал — _____»

Додаток Г. Вилучити:

«Державний комітет стандартизації, метрології та сертифікації України»

Після абзацу «Призначення _____» долучити абзац:

«Умови проведення _____»

(температура, вологість тощо)

Назву таблиці «Результати метрологічних досліджень» замінити на: «Результати метрологічної атестації»

Абзац «Повірку провести не пізніше _____» замінити на:

«Міжповірочний інтервал — _____»

ПОПРАВКИ

У назвах нормативних документів ДСТУ 2568—94; ДСТУ 2614—94; ДСТУ 2682—94; ДСТУ 2708—94; ДСТУ 2709—94; ДСТУ 2870—94; ДСТУ 3193—95; ДСТУ 3194—95; ДСТУ 3214—95; ДСТУ 3215—95; ДСТУ 3231—95; ДСТУ 3232—95; ДСТУ 3240—95; КНД 50—032—94; КНД 50—052—95; Р 50—057—95; Р 50—058—95; Р 50—059—95; Р 50—060—95; Р 50—061—95; Р 50—062—95 замінити груповий заголовок «Державна система забезпечення єдності вимірювань» на груповий заголовок «Метрологія».

Заміну провести по всьому тексту документів.

ПОПРАВКИ

T80

ДСТУ 3215—95

Державна система забезпечення єдності вимірювань. Метрологічна атестація засобів вимірювальної техніки. Організація та порядок проведення.

Місце поправки	Надруковано	Повинно бути
Український текст		
Розділ 2 «Нормативні посилання»	ДСТУ 2681—93	ДСТУ 2681—94
Російський текст		
Раздел 2 «Нормативные ссылки»	ДСТУ 2681—93	ДСТУ 2681—94

(ІПС № 12—95)